

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет педагогічної освіти та соціальної роботи
Кафедра теорії і методики початкової освіти

СИЛАБУС

нормативного освітнього компонента

ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ

підготовки бакалавра

спеціальності 013 Початкова освіта

освітньо-професійної програми Початкова освіта

Луцьк – 2023

Сyllabus освітнього компонента «ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ» підготовки бакалавра, галузі знань *01 Освіта / Педагогіка*, спеціальності *013 Початкова освіта*, за освітньо-професійною програмою *Початкова освіта*

Розробник/ки: Н.В. Іовхімчук, доцент кафедри теорії і методики початкової освіти, кандидат філологічних наук

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми

Вітюк В. В.

Сyllabus освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри теорії і методики початкової освіти
протокол № 1 від 31.08.2023 р.

Завідувач кафедри

Пріма Р. М.

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Заочна форма здобуття освіти	01 Освіта / Педагогіка 013 Початкова освіта Початкова освіта Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти на базі ОС «молодший бакалавр» (ОКР «молодший спеціаліст»)	Нормативний
Кількість годин/кредитів: 90/3		Рік навчання – 1
		Семестр – 1
		Лекції – 6 год
		Практичні (семінарські) – 6 год
		Лабораторні –
ІНДЗ: немає	Індивідуальні –	
	Самостійна робота – 66 год	
	Консультації – 12 год	
Форма контролю: екзамен		
Мова навчання: українська		

II. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я та по батькові: Іовхімчук Наталія Володимирівна

Науковий ступінь: кандидат філологічних наук

Вчене звання: доцент

Посада: доцент кафедри теорії і методики початкової освіти

Контактна інформація: (050)108-68-55, nata.iov@ukr.net

Дні занять <http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація

Силабус «Література для дітей молодшого шкільного віку» є нормативним документом факультету педагогічної освіти та соціальної роботи Волинського національного університету імені Лесі Українки, який розроблено кафедрою теорії і методики початкової освіти на основі освітньо-професійної програми підготовки здобувачів вищої освіти відповідно до навчального плану для галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності 013 Початкова освіта денної форми навчання.

У системі професійної підготовки майбутнього вчителя початкових класів важливе місце належить освітньому компоненту «Література для дітей молодшого шкільного віку», мета якого - ознайомити здобувачів освіти факультету педагогічної освіти та соціальної роботи з ідейно-естетичним багатством художніх творів-зразків української та зарубіжної літератури, що входять у коло читання учнів молодшого шкільного віку, озброїти майбутніх педагогів, вихователів вміннями та навичками керувати читанням своїх вихованців.

Опановуючи освітній компонент, здобувачам освіти важливо навчитися самостійно аналізувати твори дитячої літератури, вміти правильно добирати та оцінювати їх, інтерпретувати та використовувати художні твори у практиці шкільного навчання і виховання, на уроках та в позакласній роботі. Майбутнім учителям початкових класів необхідно знати дитячу літературу, розуміти виховне і пізнавальне значення кожного твору, щоб за допомогою художнього слова розширити світогляд дітей, розвивати їхню ерудицію, естетичні смаки, фантазію, творчі здібності, читацькі інтереси.

Предметом вивчення освітнього компонента є твори, написані спеціально для дітей та твори, що увійшли в коло дитячого читання.

2. Пререквізити. Освітні компоненти, на яких базується вивчення ОК: «Творчий феномен Лесі Українки».

Постреквізити. Сформовані під час вивчення ОК компетентності становитимуть основу для вивчення таких освітніх компонентів: «Українська мова з методикою навчання мовно-літературної освітньої галузі», «Сучасна українська література для дітей молодшого шкільного віку», написання курсових робіт з методики навчання мовно-літературної освітньої галузі, навчальної та педагогічної практик.

3. Мета і завдання освітнього компонента

Освітній компонент «Література для дітей молодшого шкільного віку» – органічна складова мовно-літературної освітньої галузі. **Мета** освітнього компонента – є розвиток дитячої особистості засобами читацької діяльності, формування читацької компетентності здобувачів початкової освіти, яка є базовим складником комунікативної і пізнавальної компетентностей, ознайомлення учнів з дитячою літературою як мистецтвом слова, підготовка їх до систематичного вивчення курсу літератури в основній школі.

Для досягнення мети виконуються такі **завдання**:

- формування в здобувачів початкової освіти повноцінних навичок: читання як базової у системі початкового навчання та слухання;
- ознайомлення здобувачів початкової освіти з дитячою літературою різної тематики і жанрів; формування у дітей соціальних, морально-етичних, естетичних цінностей через зміст і художні образи літературних творів;
- формування у здобувачів початкової освіти умінь сприймати, розуміти, аналізувати й інтерпретувати літературні тексти різних видів з використанням літературознавчих понять, визначених програмою;
- розвиток мовлення здобувачів початкової освіти; формування умінь створювати власні висловлювання за змістом прочитаного (прослуханого);
- розвиток творчої літературної діяльності здобувачів початкової освіти;
- формування у здобувачів початкової освіти прийомів самостійної роботи з різними типами і видами дитячих книжок, довідковим матеріалом, умінь здійснювати пошук, добір інформації для вирішення навчально-пізнавальних завдань;
- виховання потреби в систематичному читанні як засобів пізнання світу, самопізнання, загальнокультурного розвитку, естетичного задоволення.

4. Результати навчання (компетентності)

Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі початкової освіти з розумінням відповідальності за свої дії.
Загальні компетентності	ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК-4. Здатність працювати в команді. ЗК-6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК-8. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
Спеціальні (фахові) компетентності	СК-1. Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово. СК-2. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі,

	використовувати відкриті ресурси, інформаційно-комунікаційні та цифрові технології, оперувати ними в професійній діяльності. СК-3. Здатність до інтеграції та реалізації предметних знань як основи змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної. СК-3.1. Мовно-літературна компетентність. Здатність до застосування професійно профільованих лінгвістичних і літературознавчих знань, умінь та навичок, що становлять теоретичну основу мовно-літературної освітньої галузі та її окремих змістових ліній. СК-4. Здатність управляти власними емоційними станами, налагоджувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу, формувати мотивацію здобувачів початкової освіти до навчання та організувати їхню пізнавальну діяльність. СК-6. Здатність до організації освітнього процесу в початковій школі з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, розвитку в них критичного мислення та формування ціннісних орієнтацій. СК-9. Здатність до різних видів оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти на засадах компетентнісного підходу. СК-14. Здатність безпечно та ефективно застосовувати інформаційно-комунікаційні технології в процесі навчання, майбутній професійній діяльності, особистісному розвитку та життєвих ситуаціях.

Програмні результати навчання	
ПРН-01	Організувати монологічну, діалогічну та полілогічну форми спілкування з молодшими школярами, іншими учасниками освітнього процесу, представниками громади, поважаючи права людини та суспільні цінності; формувати судження, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.
ПРН-03	Критично оцінювати достовірність та надійність інформаційних джерел, дотримуватися юридичних і етичних вимог щодо використання інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій у перебігу педагогічної діяльності в початковій школі.
ПРН-04	Спілкуватися із професійних питань засобами державної та іноземної мов в усній та письмовій формах, застосовувати в освітньому процесі прийоми збагачення усного й писемного мовлення молодших школярів.
ПРН-05	Організувати освітній процес із використанням цифрових технологій та технологій дистанційного навчання молодших школярів, розвивати в учнів навички безпечного використання цифрових технологій та сервісів.
ПРН-06	Інтегрувати та використовувати академічні предметні знання як основу змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти (мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної) та трансформувати їх у різні форми.
ПРН-07	Планувати й здійснювати освітній процес з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, забезпечувати розвиток пізнавальної діяльності учнів, формувати в них мотивацію до навчання.
ПРН-08	Організувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу початкової школи, використовувати практики самозбереження психічного здоров'я, усвідомленого емоційного реагування.

5. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лекції	Практ.	Лабор.	Самост. робота	Конс.	*Методи навчання	**Форми, методи оцінювання/ Бали
Змістовий модуль 1. Вступ. Зародження і розвиток дитячої літератури								
Тема 1. Вступ до освітнього компонента, специфіка та риси літератури для дітей молодшого шкільного віку	16	2			12	2	ПС, Б, РІВ, ДМ, ДС, МЗН	УФО/ПФО МППВІР/ 3
Тема 2. Дитяча тематика у творчості Тараса Шевченка, Олени Пчілки та Лесі Українки.	16	2			12	2	РП, Б, РІД, Р/К, АТ, ДС	УФО/ПФ, МППВІР /3
Тема 3. Іван Франко, Олександр Олесь, Михайло Коцюбинський і дитяча література	14		2		10	2	Б, РІД, Р/К, РІВ (ЛБ, ІК), ДМ, ЗД (ІнС), АТ, ДС, РМГ	УФО/ПФ, МППВІР/ 3– 14 б.
Разом за змістовим модулем 1	46	4	2		34	6	14 б.	
Змістовий модуль 2. Історія розвитку української літератури для дітей молодшого шкільного віку								
Тема 4. Українська література для дітей 20 – 30 років 20 століття. Період становлення	16	2			12	2	ПС, Б, РІД, Р/К, ДМ, МЗН	УФО/ПФ, МППВІР
Тема 5. Творчість Василя Сухомлинського та Всеволода Нестайка для дітей для дітей	14		2		10	2	Б, РНМД, Р/К, РІВ (ЛБ), АС, ДМ, АТ, ДС	УФО/ПФ, МППВІР /3– 14 б.
Тема 6. Сучасна українська література для дітей. Твори волинських письменників для дітей	14		2		10	2	Б, РІД, РІВ (ЛБ, БТ), ДМ, АТ, ДС	УФО/ПФ, МППВІР /3– 12 б.
Разом за змістовим модулем 2	44	2	4		32	6	26 б.	
Бали							40 б.	
Види підсумкових робіт (за потреби)								Бал
Модульна контрольна робота 1								30 б.
Модульна контрольна робота 2								30 б.
Всього годин/Балів	90	6	6		66	12	100 б.	

* Методи навчання

Традиційні

за джерелом знань

– словесні: РП – розповідь, ПС – пояснення, Б – бесіда (ЕБ – евристична, РБ – репродуктивна, ВБ – вступна, ПтБ – поточна, ПдБ – підсумкова), І – інструктаж (ВІ – вступний, ПтІ – поточний, ПдІ – підсумковий), Р/К – робота з підручником/книгою, РІД – робота з інтернет-джерелами, РНМД – робота з навчально-методичними й науково-інформаційними джерелами, РІВ –

робота з інструментами візуалізації (ЛП - лепбук, БТ - буктрейлер, ІС - інтерактивні стрічки, ІК - інтелект-картами і т. ін.);

- наочні: ІЛ – ілюстрування, ДМ – демонстрування, СП – спостереження;
- практичні: РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, ВПР – вправи (РВПР – репродуктивні, ПВПР – продуктивні, КВПР – конструктивні, ТВПР – творчі), ДР – дослідні роботи, ЗД – завдання (ІС-інсценізація), ЗВ – звіти, АТ-аналіз твору.

за характером пізнавальної діяльності студентів

ІІ – пояснювально-ілюстративні, РП – репродуктивні, ПВНМ – проблемний виклад навчального матеріалу, ЧП – частково-пошукові, ДС – дослідницькі

Інноваційні: ДС – дискусія, ДБ – дебати, ПФ – портфоліо, МД – моделювання, МШ – мозковий штурм, НВ – навчаючи-вчуся, ТШ – ток-шоу, КМ – кейс-метод, ПР – проект, КВ – вебквест, АК – асоціативний куш, квест, КБ – кубування за Б. Блумом, РЗБ – ромашка запитань Б. Блума, ДЩ – двосторонній щоденник, МДН – методи дистанційного навчання, МЕН - методи електронного навчання, ММН – методи мобільного навчання, МЗН – методи змішаного навчання, МКН – методи кооперативного навчання, РМГ – робота в малих групах.

** Форми оцінювання: усна (У), письмова (П).

** Методи оцінювання: УЮ/ПЮ – усне/письмове індивідуальне опитування, УФО/ПФО – усне/письмове фронтальне опитування, Т – тестування, МКР – модульна контрольна робота, МПК – метод програмованого контролю, МППВПР/ЗД – метод практичної перевірки вправ/завдань, МСК – метод самоконтролю, МСО – метод самооцінки.

5. Завдання для самостійного опрацювання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Вступ. Зародження і розвиток дитячої літератури	
Тема 1. Вступ. Специфіка та риси літератури для дітей молодшого шкільного віку. 1.Законспектувати статті та публікації за останні 5 років про літературу для дітей молодшого шкільного віку як об’єкт критичних і наукових досліджень. 2. Підготувати та презентувати повідомлення : «Теоретичні основи вивчення літератури для дітей». 3.Підготувати мультимедійну презентацію: «Перші друковані книги для дітей». 4.Створити та презентувати повідомлення: «Твори Г.Сковороди для дітей та юнацтва».	12
Тема 2. Дитяча тематика у творчості Тараса Шевченка, Олени Пчілки та Лесі Українки. 1.Підготувати інтерактивну стрічку: «Цікаві факти із біографії Т. Г. Шевченка». 2.Вивчити напам’ять вірші: «Садок вишневий коло хати», “Попрощалось ясне сонце”, “Встала весна”, “Тече вода з-під явора”, “Давно те діялось!Ще в школі”. 3.Підготувати лепбук: «Цікаві факти із біографії Олени Пчілки», «Олена Пчілка – мати, педагог, автор дитячих творів». 4.Вивчити напам’ять вірші Лесі Українки: «Давня весна», «Мамо, іде вже зима», «Літо краснее минуло», «Вишеньки».	12
Тема 3. Іван Франко Олександр Олесь, Михайло Коцюбинський і дитяча література 1.Підготувати лепбук: «Творчість для дітей і про дітей Івана Франка». 2.Інсценізувати уривки з казок І.Франка "Фарбований лис", "Лисичка і рак". 3.Підготувати мультимедійну презентацію: «Основні віхи життя і творчості Олександра Олесь». 4.Підготувати буктрейлер на твори М.Коцюбинського(за вибором з вивченого).	10
Разом за змістовим модулем 1	34

Змістовий модуль 2.	
Історія розвитку української літератури для дітей молодшого шкільного віку	
Тема 4. Українська дитяча література 20 – 30 років 20 століття. Період становлення. 1. Підготувати мультимедійну презентацію на тему : «Вірші П.Тичини, В.Сосюри, О.Донченка для дітей». 2. Підготувати лепбук: «Жанр літературної казки у 30-х роках» ХХ ст.» .	12
Тема 5.Творчість Василя Сухомлинського та Всеволода Нестайка для дітей для дітей 1.Підготувати мультимедійну презентацію на тему: «В.Сухомлинський – відомий педагог, громадський діяч». 2.Скласти асоціативний куш характеристики дійових осіб творів В.Сухомлинського (за вибором з вивченого). 3.Інсценізувати уривки з повістей Всеволода Нестайка "Одиниця з обманом", "Тореадори з Васюківки". 4.Скласти асоціативний куш на дійові особи твору Всеволода Нестайка (за вибором з вивченого).	10
Тема 6.Сучасна українська література для дітей. Твори волинських письменників для дітей 1.Підготувати повідомлення про одного зі зазначених сучасних українських прозаїків (Галина Ткачук, Володимир Читай, Іван Андрусяк, Сашко Лірник, Марія Чумарна, Леся Воронина, Галина Пагутяк, Андрій Бачинський, Марина Павленко, Степан Процюк, Ірен Роздобудько, Валентин Бердт, Ніна Бічуя, Оксана Сайко, Володимир Рутківський, Андрій Кокотюха, Олесь Ільченко) та проаналізувати один твір (на вибір). 2.Підготувати анотований список прозових творів для позакласного читання за темами і класами. Пояснити свій вибір. 3.Прочитати мирилки Надії Гуменюк, Сергія Цюриця. Вивчити на пам'ять 4 мирилки (за вибором). 4.Прочитати вірші-звукограйки Надії Гуменюк. Вивчити напам'ять 2 вірші-звукограйки та 2 акровірші Василя Гея (за вибором).	10
Разом за змістовим модулем 2	32

IV. Політика оцінювання

Політика освітнього компонента. Оцінювання знань здобувачів освіти з ОК «Література для дітей молодшого шкільного віку» здійснюється на основі результатів поточного і підсумкового модульного контролю навчальних досягнень здобувачів освіти відповідно до [Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки](#).

Завдання поточного контролю – перевірка навчальних досягнень здобувачів освіти. Завдання підсумкового модульного контролю – перевірка розуміння і засвоєння здобувачами освіти програмового матеріалу загалом, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання засвоєних знань, уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми ОК тощо.

Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою; 40 балів – поточне оцінювання, 60 балів – підсумкове оцінювання (екзамен)

Поточний контроль здійснено під час проведення практичних та лабораторних занять і має за мету перевірку рівня підготовленості здобувачів освіти до виконання конкретної роботи. Поточний контроль реалізується в різних формах, зокрема усне опитування, захист проєктів, виступи на практичних заняттях, експрес-контроль, контроль засвоєння того навчального матеріалу, який заплановано на самостійне опрацювання здобувачем тощо. Максимальна кількість балів за кожну з форм роботи визначено у таблиці

2 силабуса освітнього компонента. Результат самостійної роботи здобувачів освіти оцінюється на практичних заняттях із відповідної теми. Сума поточних балів за семестр не повинна перевищувати 40.

Розподіл балів та критерії поточного оцінювання

Поточне оцінювання якості знань здобувачів освіти дисципліни здійснюється в двох аспектах: рівень володіння теоретичними знаннями, компетенціями, який можна виявити в процесі усного опитування, експрес-тестування тощо, та якість практичних умінь, навичок, способів мислення, професійних якостей, які визначають здатність студента/студентки успішно працювати за фахом у майбутньому.

Оцінювання за практичне заняття для здобувачів освіти заочної форми навчання здійснюється за 16-бальною шкалою, урахувавши виконання здобувачів освіти самостійної роботи із запропонованої теми. Під час визначення кількості балів керуємось такими критеріями:

К-ть балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень
16 балів	Оцінюється відповідь здобувача освіти, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
12 балів	Оцінюється відповідь здобувача освіти, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
8 балів	Оцінюється відповідь здобувача освіти, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
4 бали	Оцінюється робота здобувача освіти, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання освітнього компонента, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
1 бал	Оцінюється робота здобувача освіти, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0 балів	Оцінюється відповідь здобувача освіти, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Результат самостійної роботи здобувача освіти оцінюється на практичних заняттях із відповідної теми.

Підсумкова модульна оцінка визначається в балах як сума поточної та контрольної модульних оцінок. Модуль зараховується здобувачеві, якщо він успішно виконав всі види навчальної роботи, передбачені силабусом освітнього компонента.

Після завершення вивчення тем кожного змістового модуля здійснюється підсумковий модульний контроль у формі виконання здобувачем освіти модульного

контрольного завдання (контрольної роботи, тесту, колоквиуму тощо) та проводиться або під час навчального заняття (його частини), або поза розкладом згідно за окремим графіком. Максимальний бал, отриманий за модульні контрольні роботи, становить не більше як 60.

Підсумкова семестрова оцінка з освітнього компонента виставляється без складання іспиту за результатами поточного і модульного контролю у випадку, якщо здобувач освіти успішно виконав усі завдання, передбачені силабусом (програмою), і набрав при цьому не менше як 75 балів. Така оцінка виставляється в день проведення екзамену в присутності здобувача освіти.

Підсумкова семестрова оцінка у випадку складання іспиту визначається як сума поточної семестрової та екзаменаційної оцінок у балах. Екзаменаційна оцінка визначається в балах за результатами виконання екзаменаційних завдань, як правило, за шкалою від 0 до 60.

У випадку незадовільної підсумкової семестрової оцінки, або за бажанням підвищити рейтинг, здобувач складає іспит у формі опитування (усного, письмового) контролю тощо. У цьому випадку на іспит виносяться 60 балів, а бали, набрані за результатами модульних контрольних робіт, анулюються.

Повторне складання екзаменів допускається не більше як два рази з кожного освітнього компонента: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету.

Політика щодо відвідування занять

Відвідування занять дає можливість отримати задекларовані загальні та фахові компетентності, вчасно та якісно виконати завдання.

Відвідування занять є обов'язковим.

З поважних причин (наприклад, хвороба (довідка від сімейного лікаря), працевлаштування за фахом (довідка з місця роботи)) навчання може відбуватися за індивідуальним графіком (онлайн) за погодженням із деканом факультету. Лекційні заняття не відпрацьовуються, але знання лекційного матеріалу обов'язкове. До практичних занять здобувачі освіти готують навчально-методичні кейси (електронні, рукописні, друковані) та презентують їх в аудиторії із застосуванням мультимедійної презентації та сучасних інструментів освітнього процесу (інфографіки, інтелект-карти, таблиці, схеми, інтерактивні стрічки, діаграми і т. ін.). Пропуски практичних занять відпрацьовуються: здобувач освіти опрацьовує тему самостійно, виконує практичні завдання до теми, укладає навчально-методичні кейси. На консультаціях здобувач освіти має право відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми.

Політика щодо академічної доброчесності

Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності відповідно до норм загальнолюдських та європейських цінностей, Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про запобігання корупції», Цивільного Кодексу України, Статуту Волинського національного університету імені Лесі Українки, зокрема:

- не толерувати плагіат, списування, неправомірне використання чужих напрацювань;
- використовувати у навчальній або дослідницькій діяльності лише перевірені та достовірні джерела інформації та правильно оформляти покликання на використані інформаційні джерела;
- подавати на оцінювання лише самостійно виконану роботу, що не є запозиченою або переробленою з іншої, виконаною іншими особами; мінімальний відсоток унікальності – 60 %.

Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача освіти є підставою для її незарахування, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Списування під час контрольних та самостійних робіт, іспиту заборонені (зокрема, з використанням

мобільних девайсів). Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до [Кодексу академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки](#).

Політика щодо дедайннів та перескладання

Перескладання будь-яких видів робіт, передбачених силабусом освітнього компонента, з метою підвищення підсумкової модульної оцінки не дозволяється.

Здобувач освіти може додатково скласти на консультаціях із викладачем ті теми, які він пропустив протягом семестру (з поважних причин), таким чином покращивши свій результат рівно на ту суму балів, яку було виділено на пропущені теми.

Заборгованість із модуля повинна бути ліквідована здобувачем у позааудиторний час до початку підсумкового контролю з наступного модуля. Кінцевий термін ліквідації заборгованості з модульного контролю обмежується початком заліково-екзаменаційної сесії.

V. Підсумковий контроль

Форма підсумкового контролю успішності навчання – іспит, який складають здобувачі освіти в період заліково-екзаменаційної сесії, передбаченої навчальним планом. Максимальна оцінка 60 балів. Іспит проводиться згідно розкладу.

Питання до іспиту

1. Література для дітей (дитяча література): визначення, своєрідність і специфіка.
2. Виникнення і розвиток дитячої літератури. Перші друковані книжки для дітей.
3. Педагогічне спрямування дитячої літератури. Види її.
4. Пам'ятки давньої літератури в дитячому читанні.
5. Коло дитячого читання у XI - XII ст.
6. Формування української дитячої літератури 18-19 століття.
7. Перший український дитячий журнал «Дзвінок».
8. Традиції та новаторство літератури для дітей на межі XIX—XX ст.
9. Проза для дітей та юнацтва у контексті соціалістичних стереотипів.
10. Драматургія для дітей у першій половині XX ст.
11. Періодика для дітей.
12. Тематичне і жанрове оновлення літератури для дітей у другій половині XX ст.
13. Література для дітей незалежної України.
14. Драматургія для дітей у 90-ті роки XX ст.
15. Українська література для дітей та юнацтва на початку XXI ст.
16. Казкотерапія та її специфіка.
17. Фольклор як засіб узагальнення життєвого і художнього досвіду народу. Поняття про «дитячий фольклор».
18. Українські народні пісні та їх види: колискові, обрядові, історичні, побутові, ігрові. "Сійся, родися", «Сію, сію, посіваю», "Ой весна, весна — днем красна".
19. Малі фольклорні жанри: прислів'я, приказки, загадки, скоромовки. Їх характеристика: тематичні групи, прямий і переносний смисл, будова і мова.
20. Аналіз легенди "Як чумаки винайшли скло", "Кам'яна голова", "Літо зиму доглядає", "Жайворонок",.
21. Українські народні байки " Нерозумна ворона", " Кіт і Миша", " Ображена черепаха".
22. Аналіз віршів Т.Г. Шевченка «Садок вишневий коло хати...», "Рече та стогне Дніпр широкий". Характеристика побудови, образів, мови.
23. Аналіз віршів Т.Г. Шевченка "Світає, край неба палає", "Зацвіла в долині червона калина", "Попрощалося ясне сонце", "Зоре моя вечірняя", "Тополя". Схарактеризувати провідні мотиви поезії та образ ліричного героя.
24. Аналіз віршів Т.Г. Шевченка "Встала весна", "Тече вода з-під явора", "Давно те діялось!Ще в школі", "Чималий у яру ставок", "І знов мені не привезла". Схарактеризувати композицію віршів, образи, особливості мови.

25. Тематика, проблематика, герої творів для дітей Олени Пчілки. Схарактеризувати вірші Олени Пчілки “Як швидко літо проминуло!”, “Тямущий котик”, “Весняні квіти”, “Садок марніє потихеньку”, “Дивна хатка”, “Перший сніг”, “Куликове болото”, “Зайчик-Джигунчик”.
26. Визначити тему та ідею, художні засоби байок Олени Пчілки “Маленький вітрячок”, “Снігир і Щиглик”.
27. Твори для дітей Лесі Українки: тематика, проблематика, образи, художня майстерність автора. «Давня весна», «Мамо іде вже зима», «Літо красне минуло», «Вишеньки», «Пісенька весняної води», «Як дитиною бувало», «Плине білий човник»: тематика, проблематика, поетичні засоби.
28. Проаналізувати казку Лесі Українки ‘Казка про Оха-чародія: тема, ідея, майстерність автора в зображенні героїв.
29. Аналіз казок І.Франка "Фарбований лис", "Лисичка і рак", "Ріпка", " Три міхи хитрошів», "Лисичка і журавель".
30. Аналіз байки І.Франка" Байка про байку".
31. Аналіз віршів Олександра Олеся "Снігурі", "Наші предки - слов'яни", "Весна! Весна!", "В небі жайворонки в'ються", "Княжа Україна", "Початки Києва": тематика, художня майстерність, джерела.
32. Аналіз п'єси Олександра Олеся "Микита Кожум'яка".
33. Психологія і внутрішній світ дитини у творах М.Коцюбинського. Оповідання ‘ Іде вже весна’, «Помстився», "Літній день".
34. Проаналізувати нарис М.Коцюбинського «Нюрнберзьке яйце».
35. Різноманітність тематики оповідань В. Сухомлинського.
36. Формування у дітей моральності, доброти через сприйняття навколишнього світу в творах В. Сухомлинського ("Протоптали стежечку" «Райдуга в бурульці», «Хлопчик і Дзвіночок Конвалії», “Спляча книга”, “Сонячний день узимку”, “Красиві слова і красиве діло”, “Співуча пір’їнка”, “Скажи людині “Доброго дня!”).
37. Аналіз повісті-казки Всеволода Нестайка "Незнайомиць", «Чаклун Зландій", " В країні сонячних зайчиків ".
38. Аналіз оповідань Всеволода Нестайка "Дивовижні пригоди в лісовій школі", "Злочин Жори Горобейка», " Їдемо на Бережок ", "Ковалі щастя, або Новорічний детектив".
39. Аналіз повістей Всеволода Нестайка "Одиниця з обманом", "Тереадори з Васюківки". "Тьохіванко, Тьохандрійко і Цвірінько". "Кревет Вася", " Як ми в космос літали", "Чи роблять так друзі".
40. Аналіз казки-п'єси Лесі Мовчун " Горіхові принцеси".
41. Аналіз казок Лесі Мовчун «Арфа для павучка», "Міжпланетна халепа", «Бабай-Ага і козак Невидим», «Як ростуть слова».
42. Аналіз оповідань Сашка Дерманського "Як ми бюджет формували", «Сенсація», "Рятувальник".
43. Аналіз притчі Сашка Дерманського «Царство Яблукарство».
44. Аналіз казок Зірки Мензатюк «Український прапор», «Пригода із знаком м'якшення», «Витинанки».
45. Специфіка поетичного слова для дітей С. Пантюка.
46. Жанрове багатство творчого доробку Лесі Пилип'юк для дітей.
47. Творчість В. Слапчука для дітей.
48. Творчість для дітей Н. Гуменюк та Н. Горик.
49. Твори Йосипа Струцюка для дітей.
50. Творчість для дітей Н. Гуркіної.
51. Дитяча преса: газети і журнали для дітей.
52. Законспектувати статті та публікації за останні 5 років про літературу для дітей молодшого шкільного віку як об'єкт критичних і наукових досліджень.
53. Вивчити напам'ять народну вірш-пісню "Ходить гарбуз по городі".

54. Вивчити напам'ять 3 колискових піснiз забавлянки, 3 лiчилки, 3 дражнилки, 5 загадок, 5 скоромовок.
55. Вивчити напам'ять вiршi: «Садок вишневий коло хати», «Попрощалося ясне сонце», «Встала весна», «Тече вода з-пiд явора», «Давно те дялось!Ще в школi».
56. Скласти асоцiативний куц характеристики дiйових осiб творiв Л.Глiбова (за вибором студента з вивченого).
57. Вивчити напам'ять вiршi Олени Пчiлки «Веснянi квіти», «Садок марнiє потихеньку», «Дивна хатка», «Перший снiг».
58. Вивчити напам'ять вiршi Лесi Українки: «Давня весна», «Мамо, iде вже зима», «Лiто краснее минуло», «Вишеньки».
59. Скласти асоцiативний куц характеристики дiйових осiб творiв В.Сухомлинського (за вибором з вивченого).
60. Скласти iнтелект-карту характеристики дiйових осiб на твiр Всеволода Нестайка (за вибором з вивченого).
61. Пiдготувати повiдомлення про одного зi зазначених сучасних українських прозаїкiв (Галина Ткачук, Володимир Читай, Иван Андрусiяк, Сашко Лiрник, Марiя Чумарна, Леся Воронина, Галина Пагутяк, Андриi Бачинський, Марина Павленко, Степан Процюк, Iрен Роздобудько, Валентин Бердт, Нiна Бiчуя, Оксана Сайко, Володимир Руткiвський, Андриi Кокотюха, Олесь Iльченко) та проаналiзувати один твiр (на вибiр).
62. Пiдготувати анотований список прозових творiв для позакласного читання за темами i класами. Пояснити свiй вибiр.
63. Прочитати вiршi-звукограйки Надiї Гуменюк. Вивчити напам'ять 2 вiршi-звукограйки та 2 акровiршi Василя Гея (за вибором).

VI. Шкала оцiнювання знань здобувачiв освiти з освiтнього компонента

Оцiнка в балах	Лiнгвiстична оцiнка	Оцiнка за шкалою ECTS	
		оцiнка	пояснення
90–100	Вiдмiнно	A	вiдмiнне виконання
82–89	Дуже добре	B	вище середнього рiвня
75–81	Добре	C	загалом хороша робота
67–74	Задовiльно	D	непогано
60–66	Достатньо	E	виконання вiдповiдає мiнiмальним критерiям
1–59	Незадовiльно	Fx	Необхiдне перескладання

VII. Рекомендована лiтература та iнтернет-ресурси

Рекомендована лiтература

1. Богданець-Бiлоскаленко Н. I. У барвистому вiночку : Хрестоматiя :навчальний посiбник для роботи з дiтьми у дошкiльних навчальних закладах / упоряд. Н. I. Богданець-Бiлоскаленко. К. : Видавничий дiм «Слово», 2012. 365 с.
2. Бойцун I. Є. Дитяча лiтература : навч. посiб. Держ. закл. «Луган. нац. ун-т iм. Т. Шевченка». Луганськ : Ноулiдж, 2011. 252 с.
3. Вiтюк В. В., Данилюк О. К. Сучасна дитяча лiтература Волині : навчальний посiбник для учнiв початкової школи. Луцьк: ПраТ «Волинська обласна друкарня», 2016. 342 с.

4. Дев'ятко, Н. На захист вітчизняної літератури для дітей та юнацтва: Огляд повістей і романів для дітей українських авторів. Шкільний бібліотечно-інформаційний центр. 2016. №8. С.19-24.
5. Іовхімчук Н. В. Дитяча література як основа морального виховання молодших школярів. *World science. Multidisciplinary scientific edition. Rs global sp.* Warsaw. Poland. № 1(29). vol.5, january, 2018 S. 42-46
6. Іовхімчук Н. В. Дитяча література: конспект лекцій з курсу для спеціальності «Початкова освіта. Луцьк : ПП Іванюк, 2018. 76 с.
7. Іовхімчук Н. В. Дитяча література. Програма та методичні рекомендації з курсу для спеціальності «Початкова освіта». Луцьк : ПП Іванюк, 2018. 19 с.
8. Іовхімчук Н. В., Гайволя Н. П. Дитяча література. Методичні рекомендації до практичних занять з курсу для спеціальності «Початкова освіта». Луцьк : ПП Іванюк, 2019. 51 с.
9. Іовхімчук Н. В., Гайволя Н. П. Виховання естетичних цінностей молодших школярів засобами дитячої літератури. *RS Global Sp. z O.O./ Proceedings of the XI International Scientific and Practical Conference Social and Economic Aspects of Education in Modern Society.* Warsaw. Poland. № 5(12), March22. 2019. Vol.2. S. 48-54
10. Іовхімчук Н. В., Гайволя Н. П. Дитяча література. Словник-довідник літературознавчих термінів для спеціальності «Початкова освіта». Луцьк : ПП Іванюк, 2019. 27 с.
11. Іовхімчук Н. В., Здіховська Т.В. Виховання молодших школярів на засадах українського фольклору. *ScientificWorldJournal.* Bulgaria. Issue No7. Part 4. March. 2021. Part 2 S. 37-45
12. Іовхімчук Н.В., Здіховська Т.В., Данилюк О.К. Використання гри у процесі вивчення літератури для дітей молодшого шкільного віку. *Acta Paedagogica Volynienses: науковий журнал.* Луцьк: Гельветика, 2022. Випуск 3. С. 38-44
13. Іовхімчук Н. В., Поліщук О.П. Використання української народної словесності як засобу естетичного виховання здобувачів початкової освіти. *The XIV International Scientific and Practical Conference «Theoretical and science bases of actual tasks»*, April 12 – 15, 2022, Lisbon, Portugal. S. 350-356
14. Іовхімчук Н.В. Українська народна казка як засіб збагачення мовлення молодших школярів. *Collection of theses of scientific and methodical reports of scientific and pedagogical internship.* Romania. May 16 – June 30, 2022. С. 19-23.
15. Качак Т. Б., Круль Л. М. Зарубіжна література для дітей: підручник. К.: Академвидав, 2014. 416 с.
16. Качак Т. Б. Українська література для дітей та юнацтва: підручник. К.: ВЦ «Академія», 2016. 352 с.
17. Качак Т. Б. Методика навчання літературного читання як компонент інтегрованого курсу «Дитяча література та методика навчання літературного читання»: Курс лекцій / Т. Б. Качак. – Івано-Франківськ, 2018. – 172 с.
18. Кизилова В. В. Художня специфіка української прози для дітей та юнацтва другої половини ХХ століття : монографія. Держ. закл. «Луган. нац. ун-т ім. Т. Шевченка». Луганськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ ім. Т. Шевченка», 2013. 400 с.
19. Ключок Г. Поетика візуальності Тараса Шевченка : монографія. К.: Академвидав, 2013. 256 с.
20. Кузьменко В. І. , Гарачковська О. О., Кузьменко М. В., Бондар Л. О. Історія української літератури ХХ - поч. ХХІ ст. У 3 т. Акадмія, 2014. 536с.

Інтернет-ресурси та інші джерела

1. Барвінок : офіційний сайт [Електронний ресурс]. [Режим доступу] : <http://barvinok.info>

2. Бібліотека Волинського національного університету : веб-сайт. URL: <http://library.lutsk.ua>
3. Єжижанська Т. С. Періодичні видання для дітей: комунікативний аспект [Електронний ресурс]. Педагогіка. № 17. [Режим доступу] : <http://jrn1.nau.edu.ua/index.php/go/article/download/2335670/>
4. Жалко Т. Й. Сучасні періодичні видання для дітей: інформаційний аспект [Електронний ресурс] // Редагування дитячої літератури.[Режимдоступу] : <hrpt://esnuir/eenuir/eenui/edu/bistream/1/ZhalkoT/PDF>
5. Нагорна О. М. Ретроспективний аналіз становлення і розвитку дитячої періодичної преси в Україні (з кінця XIX ст. до 1991 року) [Електронний ресурс]/ О. М. Нагорна. [Режим доступу]: <http://dpsce/nbv/gov/bigmir-stream/handle/Nagorns/PDF>
6. На урок. Освітній проєкт : веб-сайт. URL: <https://naurok.com.ua>
7. Національна бібліотека України для дітей : веб-сайт. URL: <http://www.chl.kiev.ua/default.aspx?id=5667>
8. Пізнайко : офіційний сайт [Електронний ресурс]. [Режим доступу] : <http://pisnayko.com.ua>
9. Прокопчук О. А. Сучасна періодика для дітей: яка вона? [Електронний ресурс]. [Режим доступу] : <http://eprints.zu.edu.ua>